

Sygn. akt III KK 262/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

w sprawie **P. S.**

skazanego za czyn z art. 279 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 12 lipca 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Przemyśle

z dnia 7 maja 2021 r., sygn. akt II K 1286/20

1) uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej P. S. i w tym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. postępowanie karne wobec P. S. o czyn mu przypisany umarza;

2) kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

P. S. postawiono zarzut (k. 311-312) a następnie oskarżono go (k. 330 v.) o popełnienie występku z art. 279 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 21

sierpnia 2020 r. w M. woj. [...] działając wspólnie i w porozumieniu z T. K. wykorzystując nieuwagę pokrzywdzonego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, dokonał włamania do samochodu marki O. o nr rej. [...], zaparkowanego na parkingu w rejonie cmentarza, w ten sposób, że przy użyciu siły wyłamał mechanizm klamki zamka w drzwiach lewych przednich, po czym pociągnął za wystającą linkę i dostał się do wnętrza pojazdu, a następnie po dostaniu się do wnętrza pojazdu wyłamał zabezpieczenie mechanizmu blokady kierownicy, po czym zabrał go powodując straty w mieniu o wartości 52 000 złotych na szkodę firmy B. Sp. z o.o. której prawne interesy reprezentuje K. B. i firmy leasingowej I. Sp. z o.o., której prawne interesy reprezentuje O. T..

W wyroku z dnia 7 maja 2021 r., sygn. akt II K 1286/20 Sąd Rejonowy w Przemyślu w jego komparycji (pkt 16) opisał, iż P. S. został oskarżony o to, że w dniu 26 kwietnia 2020 r. w P. woj. [...], działając umyślnie w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z J. K. i D. G. dokonał włamania do czterech samochodów, tj. marki F. o nr rej. [...], w ten sposób, że przy użyciu siły, dokonał wybicia szyby w drzwiach lewych przednich, po czym przez powstały otwór włożył rękę i otworzył drzwi, a następnie wszedł do jego wnętrza skąd po dokonaniu penetracji zabrał w celu przywłaszczenia: piłę spalinową marki S. o wartości 400 złotych, wkrętkarkę akumulatorową bdb wraz z plastikową walizką o wartości 150 złotych, palnik gazowy na kadridż o wartości 50 złotych, trzy sekatory ogrodowe o wartości 50 złotych, przegub o wartości 200 złotych, komplet łańcuchów na koła samochodowe w plastikowej walizce o wartości 70 złotych, lampę „szperacz” o wartości 50 złotych, zszywacz tapicerski o wartości 20 złotych, klucz nasadowy wraz z grzechotką o wartości 15 złotych, radio samochodowe marki S. o wartości 200 złotych, zestaw żarówek samochodowych o wartości 15 złotych, lampę czołową czarną o wartości 20 złotych oraz piłkę do przecinania drzewek, dwie sztuki kombinerek i przyborek z narzędziami o wartości 150 złotych, powodując straty w mieniu na szkodę A. K. o łącznej wartości 1 390 złotych; samochodu marki S. o nr rej. [...] w ten sposób, że przy użyciu siły dokonał wybicia szyby w drzwiach prawych tylnych, po czym przez powstały w ten sposób otwór włożył rękę i otworzył drzwi, a następnie wszedł do jego wnętrza, skąd po dokonaniu penetracji zabrał w celu przywłaszczenia: panel radia samochodowego

marki P. o wartości 300 złotych, powodując straty w mieniu na szkodę Ł. R.; samochodu marki O. o nr rej. [...] w ten sposób, że przy użyciu siły dokonał wybicia szyby w drzwiach tylnych oraz szyby przedniej, po czym przez powstały otwór włożył rękę i otworzył drzwi, a następnie wszedł do jego wnętrza, gdzie po dokonaniu penetracji nie znalazł mienia będącego w jego zainteresowaniu, powodując straty w mieniu z tytułu powstałych uszkodzeń o wartości 590 złotych na szkodę O. P. oraz samochodu marki O. o nr rej. [...] własności P. S., w ten sposób, że przy użyciu siły dokonał wybicia szyby w drzwiach przednich lewych, po czym przez powstały otwór włożył rękę i otworzył drzwi, a następnie wszedł do jego wnętrza, gdzie po dokonaniu penetracji nie znalazł mienia będącego w jego zainteresowaniu, tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

W pkt XVII części rozstrzygającej wyroku, sąd ten uznał oskarżonego za winnego opisanego powyżej czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. i na mocy art. 279 § 1 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności. Wskazany wyrok, w odniesieniu do P. S. uprawomocnił się w dniu 15 maja 2021 r., (nie było postępowania odwoławczego-k. 388).

Kasację na korzyść skazanego złożył Prokurator Generalny zaskarżając powyższy wyrok w całości i wskazując na rażące oraz mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 14 § 1 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k., poprzez błędne przytoczenie w wyroku opisu czynu, którego popełnienie oskarżyciel publiczny zarzucił P. S. i w konsekwencji skazanie oskarżonego za popełnione w dniu 26 kwietnia 2020 r. w P. kradzieże z włamaniami do czterech pojazdów, tj.: F. D. o nr rej. [...] na szkodę A. K., S. o nr rej. [...] na szkodę Ł. R., O. o nr rej. [...] na szkodę O. P. oraz O. o nr rej. [...] na szkodę P. S., podczas gdy zarzucony P. S. aktem oskarżenia czyn dotyczył innego zdarzenia historycznego, a mianowicie dokonanej w dniu 21 sierpnia 2020 r. w M. kradzieży z włamaniem do pojazdu marki O. o nr rej. [...] na szkodę B. Sp. z o.o. i I. Sp. z o.o., co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w odniesieniu do oskarżonego P. S. w całości i umorzenie, na podstawie art. 17 § 1

pkt 9 k.p.k., postępowania przeciwko wymienionemu o czyn przypisany mu tym orzeczeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Trafnie wskazał skarżący, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącą obrazą wskazanych w zarzucie kasacji przepisów prawa procesowego, albowiem skazano oskarżonego za czyn, który nie był objęty skargą aktu oskarżenia. Skoro zaś skazanemu przypisano prawomocnie czyn, którego w tej sprawie mu nie zarzucono w akcie oskarżenia, to wystąpiła w sprawie przeszkoda procesowa w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela (art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 14 § 1 k.p.k.), która musi prowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku oraz umorzenia postępowania karnego. Z treści kasacji oraz analizy akt sprawy o sygn. akt II K 1102/20 Sądu Rejonowego w Przemyślu (sprawy dołączonej do akt postępowania kasacyjnego), wynika, że obecnie przypisany oskarżonemu w sprawie II K 1286/20 czyn był przedmiotem rozstrzygania w sprawie o sygn. akt II K 1102/20. W tej bowiem sprawie akt oskarżenia dotyczył właśnie tego zdarzenia, które wskazano w części wstępnej wyroku w sprawie II K 1286/20 i które następnie przypisano oskarżonemu w części rozstrzygającej wyroku. Istotne jest również to, że wyrok skazujący w sprawie II K 1102/20 odnosił się do tego zdarzenia, które opisano w akcie oskarżenia i został wydany w dniu 14 czerwca 2021 r., a zatem do uprawomocnienia się tego wyroku doszło już po uprawomocnieniu się wyroku wydanego w sprawie II K 1286/20, co nastąpiło z dniem 15 maja 2021 r. Wyrok wydany w sprawie o sygn. akt II K 1286/20 uprawomocnił się więc jako pierwszy i w kontekście daty prawomocności wyroku wydanego w sprawie II K 1102/20, w której to sprawie istniała skarga uprawnionego oskarżyciela co do tego czynu, nie był obarczony przeszkodą procesową w postaci *res iudicata* (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.), a jedynie wydany został bez skargi uprawnionego oskarżyciela. Uwzględnienie obecnie wniesionej kasacji i uchylenie wyroku wydanego w sprawie II K 1286/20 oraz umorzenie postępowania na skutek stwierdzenia braku skargi uprawnionego oskarżyciela, skutkuje także tym, że nie jest już obarczony jakąkolwiek wadą (np. w kontekście formalnie ujmowanej przeszkody *res iudicata*) prawomocny wyrok wydany w sprawie II K

1102/20 (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2015 r., II KK 12/15). Na marginesie tych rozważań trzeba wytknąć orzekającemu w tej sprawie sądowi, że zupełnie bez należytej uwagi, wnikliwości i koniecznej staranności podchodził zarówno do konstrukcji wyroku, jak i do ustalenia, jaka jest treść aktu oskarżenia. Ten brak staranności wytknąć należy także prokuratorowi, który nie zainteresował się, że skazano oskarżonego za czyn, który nie był objęty wniesionym aktem oskarżenia i nie zainicjował postępowania odwoławczego. Niestety, taki sposób procedowania powielił drugi z orzekających sądów, tj. sąd rozpoznający sprawę w trybie wyroku łącznego w sprawie o sygn. akt II K 1973/20 – nie dostrzegając, że w obu tych sprawach, które podlegały łączeniu (II K 1102/20 i II K 1286/20) – opisano ten sam czyn i za niego skazano oskarżonego. Gdyby sąd orzekając w trybie wyroku łącznego prawidłowo procedował i dbał, by załączone były akta spraw i by w opisie czynu w komparycji wyroku znalazło się ustalenie istotnych elementów czynów pozostających w zbiegu (por. postanowienie SN z dnia 5 grudnia 2018 r., V KK 261/18, OSNK 2019, z. 1, poz. 3), to miałyby szanse ustalić, że doszło do naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 9 w zw. z art. 14 § 1 k.p.k. w postępowaniu w sprawie II K 1102/20, a w konsekwencji mógłby odroczyć rozpoznanie sprawy (lub ją zawiesić) i zasygnalizować możliwość wzruszenia tego postępowania w odpowiednim trybie (wznowienie postępowania z urzędu, kasacja). Tymczasem brak staranności w opisie tych skazań skutkował tym, że wydano wyrok łączny, który obejmował skazanie obarczone wadą z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. Jedynie dzięki właściwej analizie na etapie postępowania wykonawczego, analizie dokonanej przez pracownika zakładu karnego, możliwe było wniesienie w tej sprawie kasacji, co niestety nie świadczy dobrze zarówno o orzekających w sprawie sądach, jak i podejmujących w tych sprawach czynności prokuratorach. Uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania ma również ten skutek, że traci moc wyrok łączny wydany w sprawie II K 1973/20 (art. 575 § 2 k.p.k.).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

